

**ABSOLVENTSKÁ PRÁCE
ZÁKLADNÍ ŠKOLA, ŠKOLNÍ 24, BYSTRÉ 569 92
9. ROČNÍK**

Výlety po Svojanově a okolí

Leona Svobodová

ŠKOLNÍ ROK 2017/2018

Prohlašuji, že jsem absolventskou práci vypracovala samostatně a všechny použité zdroje jsem řádně uvedla.

Děkuji za pomoc při zpracování tématu paní učitelce Leinweberové.

Ve Svojanově dne 10.5.2018.

1. Obsah

1.Obsah.....	1
2.Úvod.....	2
3.První výlet - pěší výlet.....	3
3.1. Obrázky prvního výletu:	5
3.2. Trasa prvního výletu:.....	6
4.Druhý výlet - cyklovýlet.....	7
4.1. Obrázky druhého výletu:	9
4.2. Trasa druhého výletu:.....	10
5.Třetí výlet - cyklovýlet.....	11
5.1.Obrázky třetího výletu:.....	12
5.2.Trasa třetího výletu:.....	12
6.Čtvrtý výlet - pěší výlet.....	13
6.1.Obrázky čtvrtého výletu:.....	14
6.2.Trasa čtvrtého výletu:.....	15
7.Závěr.....	16
8.Zdroje.....	17

2. Úvod

Pro svojí absolventskou práci jsem si vybrala výlety po Svojanově a okolí. V roce 2017 byla v obci Svojanov vybudována v budově bývalého Zdravotního střediska ubytovna pro cyklisty, proto bych chtěla třeba i přispět k nápadům na cyklovýlety a procházky pro návštěvníky městyse Svojanova. V první části každého výletu popisují, jakou cestou výlet vede, v druhé části přikládám vlastní fotodokumentaci zajímavých míst a ve třetí části přikládám mapu trasy.

3. První výlet - pěší výlet

Svojanov náměstí - Kostel sv. Petra a Pavla - Skala - Kostel sv. Mikuláše - Přírodní hřiště - Svojanov náměstí

Náš první výlet začíná na náměstí u **radnice** (1). Naproti radnici nás zaujme **socha dvouocasého lva** (2).

Socha dvouocasého lva: socha povstává ze země a představuje tak znak obce a všech sedm osad: Svojanov, Starý Svojanov, Předměstí, Dolní Lhota, Studenec, Hutě a Korýtko. Autoři této sochy jsou MgA Petr Holub a Karel Holub.

Na náměstí se také nachází **kamenná studna** (3) zakrytá ozdobnými mřížemi. Tato opravená studna je věnována památce Antona Joanna Venuta, který namaloval nejstarší dochovaný **obraz městečka Svojanov z roku 1815** (4). Odtud budeme pokračovat po hlavní silnici, kde budeme míjet **ubytovnu pro cyklisty** (5).

Ubytovna pro cyklisty: ubytovna poskytuje ubytování pro devět osob ve dvou apartmánech, bližší informace lze získat v IC Svojanov, které sídlí na radnici.

Dále budeme pokračovat po silnici, kde po pár metrech zahneme doleva, tam nás turistický ukazatel navede ke **Kapli sv. Jana Nepomuckého** (6) a také ke Kostelu sv. Petra a Pavla. Tato cesta je značená modrou turistickou značkou.

Kaple sv. Jana Nepomuckého: nachází se mezi mohutnými lípami. Tuto Kapli dal postavit majitel hradu Svojanov v 19. století, tímto chtěl poděkovat, že se po velkém požáru postavila hlavní budova hradu.

Od této Kaple vystoupáme do mírného kopečku, na kterém se nachází **Kostel sv. Petra a Pavla** (7).

Kostel sv. Petra a Pavla: kostel byl postaven na místě bývalé kaple sv. Petra, která byla zbořena v roce 1786. Kostel je barokní stavbou, vnitřní vybavení je z počátku 19. století.

Dále půjdeme po široké cestě, turistické značení by nás navedlo vpravo, touto cestou by jsme se dostali do obce Hlásnice, my však půjdeme rovně směrem ke hřbitovu. Na tomto hřbitově byl 28. října 2014 odhalen **památník padlým v první světové válce** (8).

Památník padlým v první světové válce: na náhrobní desce je napsáno devadesát sedm občanů Svojanova, kteří v první světové válce padli.

Od hřbitova sejdem po kamenných schodech a úzké cestičce na asfaltovou cestu, po které se dostaneme k mostu, který vede přes řeku Křetínku, odtud se vydáme vpravo po hlavní silnici. Asi po sto metrech u posledního domu odbočíme vlevo na lesní cestu, která vede mírně do kopce. Po pár metrech narazíme na zeleně značenou cestu, která vede vlevo, touto cestou bychom se dostali ke hradu. My však půjdeme rovně po úzké pěšince. Když vyjdeme z lesa naskytne se nám krásný výhled na část Předměstí s rybníkem. Na tomto místě bylo v roce 2015 vytvořeno odpočinkové místo se **svatým obrázkem Ježíška s ovečkou (9)**, tento obrázek namaloval místní občan Jaroslav Juren (+ 2017). Vlevo je opět zeleně značená cesta, která vede k obci Korýtko a dále na hrad. My však ale půjdeme po asfaltové silnici rovně z kopce dolů. Dojdeme ke **Kostelu sv. Mikuláše (10)** ve Starém Svojanově.

Kostel sv. Mikuláše: tento kostel byl založen na přelomu 13. a 14. století. V kostele se nachází mnoho gotických maleb z druhé poloviny 14. století. Uprostřed kostela je krypta, ve které jsou pohřbeni dva synové hradního pána Antonína Záruby z Hustířan.

Odtud budeme pokračovat po hlavní silnici směrem nahoru. Dojdeme k Mateřské škole za kterou se nachází přírodní hřiště, které bylo vybudováno v roce 2014 místo bývalého nefunkčního koupaliště. Toto hřiště slouží Mateřské škole, místním občanům, ale i návštěvníkům Svojanova. Odtud se vrátíme zpět po hlavní silnici směrem dolů, až dojdeme na rozcestí, kde odbočíme vpravo, touto silnicí se dostaneme na náměstí ve Svojanově.

Zde náš výlet ukončíme. Tato trasa je dlouhá 5,8km.

3.1. Obrázky prvního výletu:



Fotografie 1: Radnice



Fotografie 2: Socha dvouocasého lva



Fotografie 3: Kamenná studna



Fotografie 4: Obraz městečka Svojanov z roku 1815



Fotografie 5: Ubytovna pro cyklisty



Fotografie 6: Kaple sv. Jana Nepomuckého



Fotografie 7: Kostel sv. Petra a Pavla



Fotografie 8: Památník padlým v první světové válce

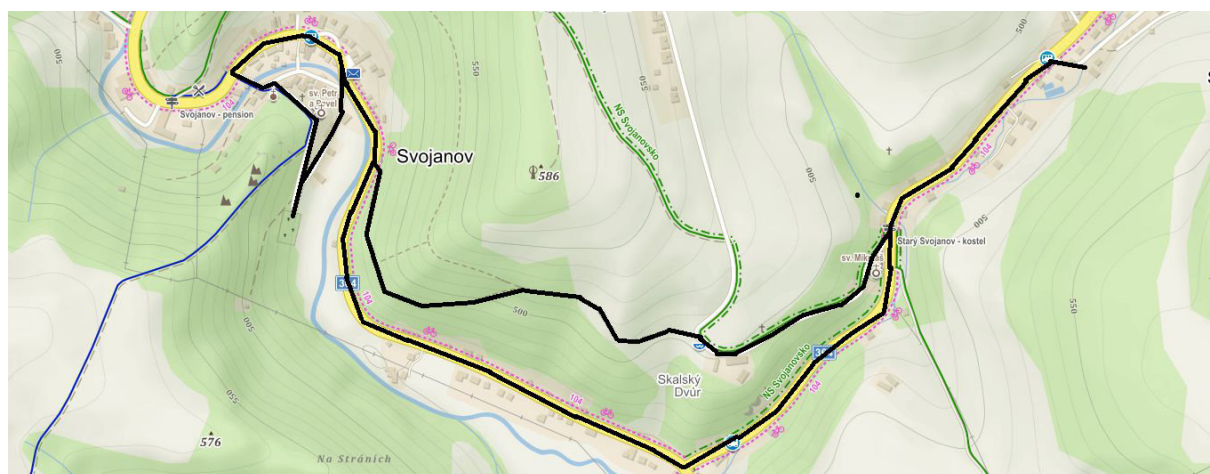


Fotografie 9: Svatý obrázek Ježíška s ovečkou



Fotografie 10: Kostel sv. Mikuláše

3.2. Trasa prvního výletu:



4. Druhý výlet - cyklovýlet

Svojanov náměstí - rybník Šindelka - údolí Kaviny v Dolní Lhotě - Bohuňov -

Vítějeves - Studenec - náměstí ve Svojanově

Náš druhý výlet - cyklovýlet začíná na náměstí ve Svojanově.

Radnice: radnice byla postavena v roce 1552, v této budově byla až do roku 1982 škola, dále sloužila jako škola v přírodě. Nyní je v této budově obecní úřad s informačním centrem.

Z náměstí pojedeme směrem dolů, až dojedeme na křižovatku, která nabízí směry na Starý Svojanov, na Hlásnici a nebo na Bohuňov. Na silnici směrem na Starý Svojanov se nachází **KŘÍŽ „NA HUSÁRKU“** (1).

KŘÍŽ „NA HUSÁRKU“: kříž je na místě, kde byli pochováni vojáci, pravděpodobně husaři. V roce 1809 zde vznikl hromadný hrob vojáků, na kterém dnes stojí kříž „Na husárku“.

My budeme pokračovat směrem na Bohuňov, tedy rovně. Dojedeme na Předměstí, kde budeme míjet **rybník Šindelka** (2), který slouží k rekreačnímu rybolovu. Dále se dostaneme do Dolní Lhoty, kde odbočíme z hlavní silnice do prava přes mostek, kde nám turistický ukazatel ukazuje směr na přírodní tok Kaviny. Hned za tímto mostkem se nachází nově vybudovaná **Zvonička** (3).

Zvonička: v 18. století Zvonička stávala o něco výše, až v Kavinách, sloužila k tomu, že když začalo hořet, tak osoba zvaná vertýř, musela tímto zvonem bít na poplach.

Od Zvoničky budeme pokračovat do **přírodní rezervace Kaviny** (4).

Kaviny: pramení zde potok v lesních porostech pod obcí Trpín. Tato voda omývající kamínky má vápencové složení, a proto okolní květiny a mech zbarvují doběla. Smrkové porosty připomínající prales a údolí Kavinského potoka jsou přírodní památkou zdejšího regionu.

Pokud bychom pokračovali po zeleně značené stezce vlevo dojeli bychom do obce Kněževes. My se ale vrátíme zpět na hlavní silnici, kde za mostkem odbočíme vpravo. Po této

silnici se dostaneme do obce Hutě, zde se dříve dolovala tuha neboli grafit. Na konci Hutí se po obou stranách tyčí Bohuňovské skály.

Bohuňovské skály: jsou vysoké 25-30 metrů, nejvyšší místo dosahuje až 40 metrů. Tyto skály hojně využívají amatérští lezci.

Kousek od těchto skal se nachází obec Bohuňov. Na křižovatce po pravé straně je hospůdka, která nabízí bohaté občerstvení. Vlevo na kopci se vyvyšuje **kostel sv. Jiljí (5)**. Od tohoto kostela je krásný výhled na Bohuňovské náměstí.

Kostel sv. Jiljí: byl postavený v letech 1820-1821 původně gotický kostel, později přestavěn v empírovém slohu.

Za kostelem se dostaneme k silnici, kde odbočíme doleva. Po pár metrech budeme míjet **Smírčí kříž (6)**, který je na levé straně ve svahu za silničním příkopem.

Smírčí kříž: křížový kámen s dvojitým reliéfem latinského kříže otočený na západ. Kámen je opředen cyrilometodějskou tradicí z konce 19. nebo začátku 20. století. Jeho původ bohužel není znám.

Pojedeme dále, až se dostaneme do obce Vítějeves. Na jejím dolním konci se nachází ve svahu na levé straně **kostel sv. Kateřiny (7)**.

Kostel sv. Kateřiny: původně gotická stavba ze 14. století, která procházela různými úpravami a přestavbami, mimo jiné v 15.-16. století byla upravována věž. Dnešní vzhled mu dala přestavba kolem roku 1912.

Po pár metrech nás mile překvapí po pravé straně krásné odpočinkové místo s jezírkem. Naproti se nachází místní základní škola, za kterou odbočíme směrem vlevo do mírného kopečku. Hned za touto odbočkou se nachází krásné hřiště, kde si můžeme zadovážet a odpočinout si. Široká silnice nás dovede k areálu zemědělského družstva a k výrobně schodišť, dveří a krbů. Odtud budeme pokračovat lesní cestou, kterou dojedeme do obce Studenec. Poté budeme pokračovat po asfaltové silnici z kopce dolů. Na konci této obce po pravé straně můžeme vidět v oboře **daňky (8)**, které zde chová místní obyvatelka. Budeme-li mít štěstí, tak jedno ochočené mládě daňka přijde tak blízko, že si ho můžeme prohlédnout z blízka, ale pozor nekrmit, nehladit jen se dívat!

Pokračujeme z prudkého kopce dolů až dojedeme k hlavní silnici v Dolní Lhotě. Pojedeme vpravo a po této silnici dojedeme zpět na náměstí ve Svojanově.

Zde náš výlet ukončíme. Tato trasa je dlouhá 17,7km.

4.1. Obrázky druhého výletu:



Fotografie 1: KŘÍŽ „NA HUSÁRKU“



Fotografie 2: Rybník Šindelka



Fotografie 3: Zvonička



Fotografie 4: Přírodní rezervace Kaviny



Fotografie 5: Kostel sv. Jiljí



Fotografie 6: Smírčí kříž

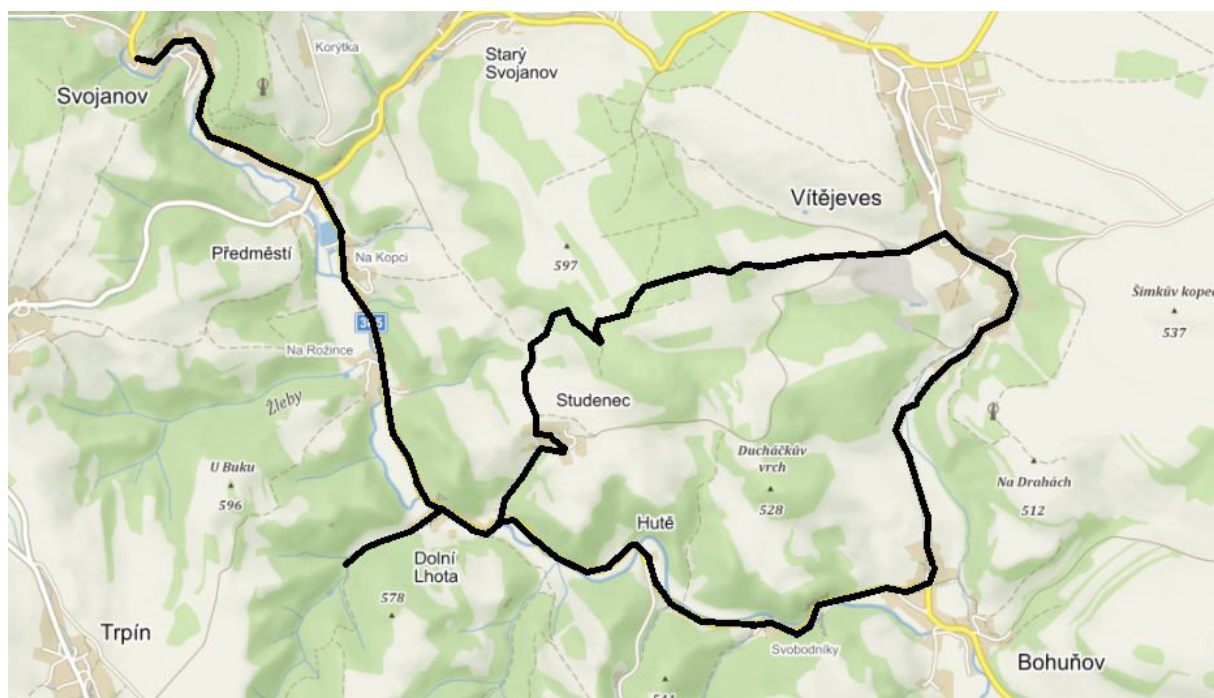


*Fotografie 7: Kostel sv.
Kateřiny*



Fotografie 8: Daňci

4.2. Trasa druhého výletu:



5. Třetí výlet - cyklovýlet

Svojanov náměstí - hrad Svojanov - Rohozná - Stašov - Hamry - Svojanov náměstí

Náš třetí výlet - cyklovýlet začíná na náměstí ve Svojanově.

Dominantou náměstí je **far**a (1), která byla založena roku 1787.

Před farou je **kamenný kříž** (2).

Kamenný kříž: je z roku 1872 s nápisem: Ctíme Tebe Kříži svatý, ty jsi oltář zlatý. Kříž původně stál o 20 m dál, v roce 1937 byl přemístěn před faru.

Nad farou se tyčí **hrad Svojanov** (3).

Hrad Svojanov: byl postaven Přemyslem Otakarem II. ve 13. století. Hrad se původně jmenoval Fürstenberg (Knížecí hora), asi po 50-ti letech se mu začalo říkat Svojanov. Nejvýznamnějšími obyvateli hradu byli Záviš z Falkenštejna se svou chotí Kunhutou. Od roku 1910 vlastní hrad město Polička. Nyní si hrad můžeme prohlédnout ve třech různých okruzích - komnaty empírového paláce, gotická sklepení a venkovní areál s vyhlídkou z věže. V hradních prostorech je možnost ubytování se stylovou restaurací.

Abychom jsme se k hradu dostali, musíme z náměstí dojet na konec obce Svojanov, kde odbočíme vpravo směrem na obec Rohozná, po chvíli odbočíme opět vpravo, kde nás ukazatel navede do prudkého kopce k hradu Svojanov. Odtud budeme pokračovat po modře značené lesní cestě směrem na Rohoznou. Na konci lesa před Rohoznou je odpočívadlo, od kterého je krásný výhled na široké okolí. Po asfaltové silnici dojedeme k hlavní silnici, kde odbočíme doleva. Po pár metrech u autobusové zastávky odbočíme vpravo. Pojedeme po úzké asfaltové silnici, která nás dovede ke **kostelu sv. Erazima** (4).

Kostel sv. Erazima: pochází ze 14. století a je postaven v gotickém stylu. Tento kostel má dva zvony, jeden je z patnáctého a druhý z šestnáctého století. V kostele jsou vzácné, prozatím skryté nástěnné malby.

Od kostela pokračujeme dále po úzké cestě, až dojedeme k hlavní silnici. Zde odbočíme vlevo, kde po této silnici projedeme skoro polovinu Rohozné. Na rozcestí naproti obecnímu úřadu nás ukazatel navede na silnici, která vede vlevo. Tato silnice nás dovede do obce Stašov. Na začátku této obce se nachází kamenolom, za kterým odbočíme opět vlevo, odtud se dostaneme na křižovatku v obci Hamry. Od této křižovatky odbočíme vlevo a po této silnici se dostaneme zpět na náměstí ve Svojanově.

Zde náš výlet ukončíme. Tato trasa je dlouhá 16,7 km.

5.1. Obrázky třetího výletu:



Fotografie 1: Fara



Fotografie 2: Kamenný kříž

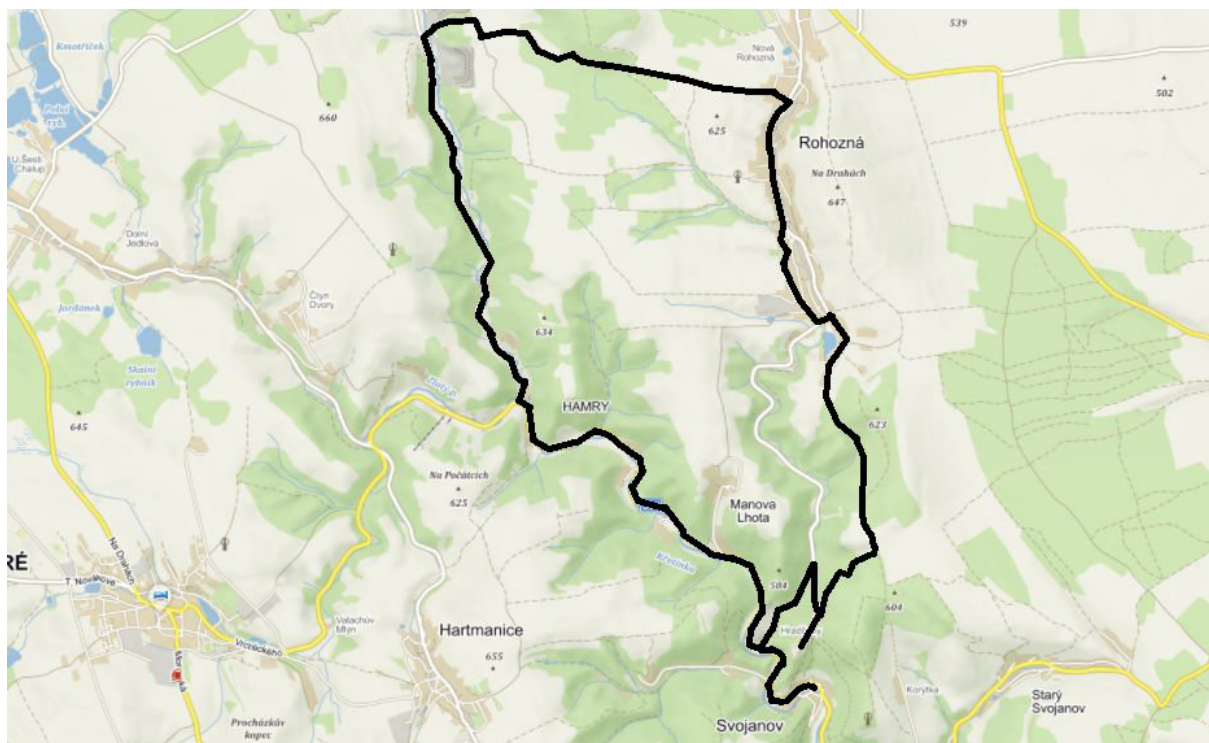


Fotografie 3: Hrad Svojanov



Fotografie 4: Kostel sv. Erazima

5.2. Trasa třetího výletu:



6. Čtvrtý výlet - pěší výlet

Svojanov náměstí - Babky - Hartmanice - Hlásnice - Majdalenka - Jez u rybníka - Svojanov náměstí

Náš čtvrtý výlet – pěší výlet začíná na náměstí ve Svojanově. Tento výlet je ze zimního období.

Na náměstí ve Svojanově se nachází mnoho **domů ve stylu lidové architektury** (1). Tyto roubenky krásně zapadají do podhradí hradu Svojanov. Z náměstí se vydáme po hlavní silnici na konec Svojanova, kde přes široký most odbočíme vlevo. Tato trasa je značená zelenou turistickou značkou. Půjdeme do mírného kopečku, kde se po pár metrech na levé straně nachází Hotel Svojanov, pod tímto hotelem u potůčku na stromě visí **svatý obrázek** (2).

Svatý obrázek pod Hotelem Svojanov: na tomto obrázku je namalován anděl strážný, který hlídá děti nabírající vodu. Obrázek namaloval František Hromádka. Je jedním z posledních dochovaných z jeho tvorby. Tento malíř dříve maloval svaté obrázky ke všem svojanovským studánkám.

Odtud budeme pokračovat po široké cestě do části zvané Babky. V místě vykáceného lesa odbočíme doleva na úzkou pěšinu. Po této pěšince půjdeme do té doby, než se napojíme na širší cestu mezi poli. Opět po zeleném značení, kde odbočíme vlevo. Dojdeme ještě na širší cestu, kde odpočíme opět vlevo. Odtud je krásný výhled na široké okolí, a protože jsou opadané stromy, tak odtud můžeme vidět i hrad Svojanov. V tomto zimním období jsou zde ideální **trasy pro běžkaře** (3). Po této cestě dojdeme až do obce Hartmanice, sejdem z mírného kopečku až k hlavní silnici, kde odbočíme vpravo. Mezi kulturním domem a obchodem je prudká cesta, kterou se dostaneme ke **kapli sv. Jana Nepomuckého** (4).

Kaple sv. Jana Nepomuckého: tato osmiboká kaple byla postavena roku 1708. Je v barokním slohu. Pod oltářem v této kapli jsou uloženy ostatky bysterké hraběnky Marie Rebeky z Hohenembsu. Její náhrobek je na východní straně kapličky. Na západní straně kapličky je náhrobek poslední majitelky bysterského panství baronky Ernestiny z Langetu.

Od kaple se vrátíme zpět, nepůjdeme však cestou mezi obchodem a kulturním domem, ale půjdeme vpravo a touto cestou dojdeme k hlavní silnici, po které budeme pokračovat opět vpravo. Tato silnice vede mezi lesy a poli, asi po 2,5 km dojdeme ke křižovatce mezi Hlásnicí a Trpínem, zde odbočíme vlevo. Po této silnici dojdeme až do obce Hlásnice. Nad prudkou zatáčkou se nachází **Kaplička sv. Máří Magdalény** (5).

Kaplička sv. Máří Magdalény: kaple se nachází uprostřed Hlásnice. Malý oltář v kapli je ozdoben novým plastickým obrazem sv. Máří Magdalény. V roce 2013 byla kaple po letech oprav posvěcena. Kaple je spravována z farnosti Svojanov. Mše se zde konají jen o Velikonocích a v Adventu.

U kapličky stojí budova bývalé obecní školy. Kousek pod touto školou je **pomník obětem 1. světové války** (6).

Budeme pokračovat dále z kopce dolů, kde budeme míjet odpočinkové místo, za kterým odbočíme vpravo na širokou cestu. Touto cestou mezi loukami dojdeme ke **Kapli sv. Máří Magdaleny (7)**.

Kaple sv. Máří Magdaleny: kaple stojí na katastru obce Předměstí, patří Svojanovu, ale pro lidi je odnedávna spojená s obcí Hlásnice. Kapli tvoří kněžiště zříceného kostela, který v dřívějších dobách býval klášterem. V minulých dobách byl pod kaplí pramen s léčivou vodou, jejíž součástí byly i lázně. V roce 2006 byla kaple rekonstruována. Na svátek Magdaleny, který je 22. července, se zde každoročně koná pouť u Majdalenky spojená se mší.

Od kaple se vydáme z kopce dolů lesní cestou, kterou dojdeme do obce Předměstí . Po pravé straně je na řece Křetínce vybudován jez s odpočinkovým místem. Pokračujeme dále ke křižovatce, na které se vydáme vlevo, a tak dojdeme opět na náměstí ve Svojanově. Zde náš výlet ukončíme. Tato trasa je dlouhá 11,1 km.

6.1. Obrázky čtvrtého výletu:



Fotografie 1: Domy ve stylu lidové architektury (Roubenky)



Fotografie 2: Svatý obrázek



Fotografie 3: Trasy pro běžkaře



Fotografie 4: Kaple sv. Jana Nepomuckého



Fotografie 5: Kaplička sv. Máří Magdalény

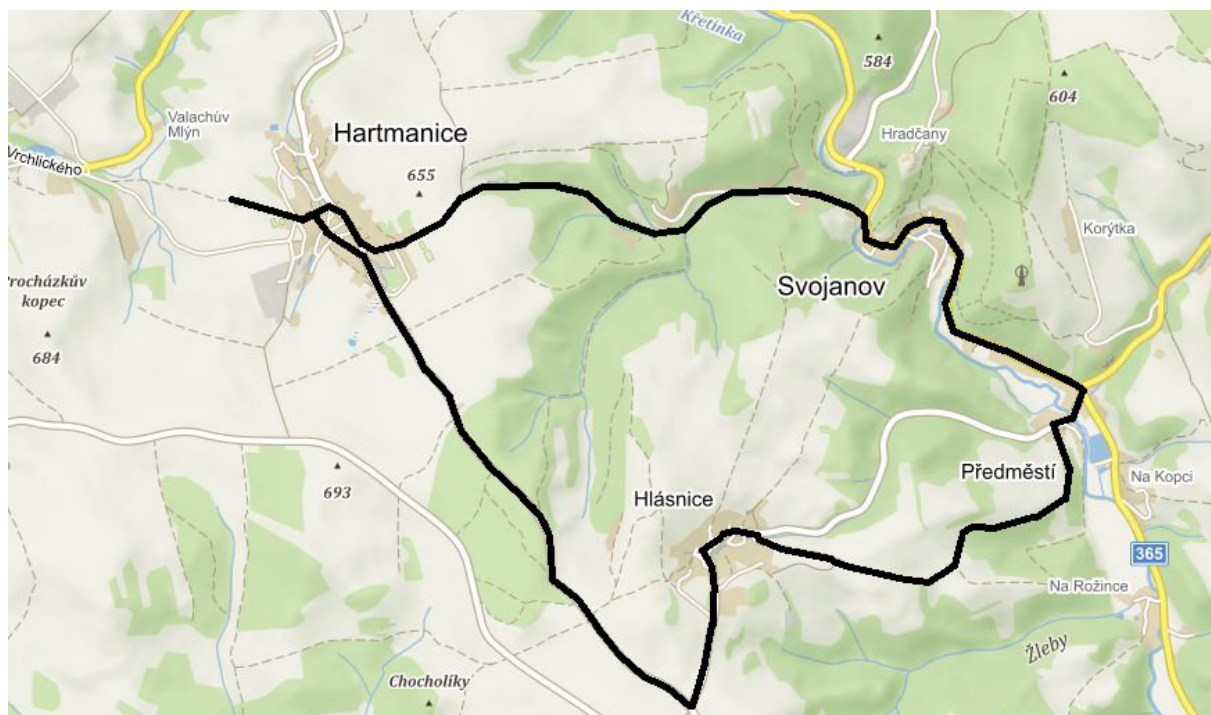


Fotografie 6: Pomník obětem 1. světové války



Fotografie 7: Kaple sv. Máří Magdaleny

6.2. Trasa čtvrtého výletu:



7. Závěr

Při pěších a cyklo-výletech po Svojanově a okolí jsem poznala mnoho zajímavých míst, jak historických, tak spojených s krásnou přírodou. Doufám, že informace obsažené v mé práci budou inspirací pro návštěvníky Svojanova. Chtěla bych poděkovat svému garantu Ivě
Leinweberové za rady při zpracování práce a mé mámě, která se mnou všechny výlety absolvovala.

8. Zdroje

1. Propagační materiál obce Svojanov
2. Internetové stránky městyse Svojanov. Dostupné z: <http://www.mestyssvojanov.cz/>
3. Svojanoviny – redakce: Iva Leinweberová, Ilona Kopecká, Eva Graciasová, Růžena Stejskalová, Jana Bačovská
4. Čítanka vlastivědy Poličska – autor: Zdeněk Mrkos, vydáno: 2012
5. Kaple sv. Máří Magdalény (Hlásnice). Dostupné z: http://www.farnost-bystre.cz/trpin.html#kaple_hlasnice
6. Smírčí kříže na Svitavsku - Bohuňov. Dostupné z: http://www.kraj.kppardubicka.cz/stranky/cti-prispevky.php?id=Smirci_krize_na_Svitavsku_-_Bohunov,_Brezina
7. Internetové stránky obce Rohozná. Dostupné z: <http://www.rohozna.cz/>
8. Autor dokumentace – Leona Svobodová: fotografická dokumentace, 2017 - 2018
9. www.mapy.cz